

ARVOITUKSIA, VITSEJÄ JA LORUJA RUUASTA

Lorut ja arvoitukset sopivat hyvin oppitunnin aiheeseen orientoitumiseen. Niitä voi myös käyttää ainekirjoituksen inspiraation lähteenä tai kehittää niiden pohjalta luokan yhteisvoimin parempia vitsejä.

ARVOITUKSIA

Mies hiihtää rautasukat jaloissa. *Vastaus: Aura*

Rauta alla, puu päällä, kivikasa puitten päällä. *Vastaus: Äes*

Kesät viuhkaa ja vauhkaa, talvet aitan orren päässä. *Vastaus: Viikate*

Vääränä syntynyt, väränä kasvanut, väemmänksi veistetty. *Vastaus: Viikatteen varsi*

Jokseenkin pitkä, jokseenkin kapea, jokseenkin leveät leukaluut, jokseenkin harvat hampaat.

Vastaus: Harava

Isä paksu, äiti pieni, tytär äitinsä sisällä vielä. *Vastaus: Rukiin tähkä*

Laine lainehen perästä, kultaa joka lainehessa. *Vastaus: Viljavainio tuulella*

Huone ruokaa täynnä, ei kattoa ja harvat seinät. *Vastaus: Elopelto*

Äijä istuu parsilla, täitä tippuu parrasta. *Vastaus: Rukiit riihen parsilla*

Jyvän syö, kaksi antaa. *Vastaus: Mylly*

On siivet ja lentää, ei pois pääse sentään. *Vastaus: Tuulimylly*

Yksi lintu, neljä siipeä. *Vastaus: Tuulimylly*

Silmästä syö, kyljestä purkaa. *Vastaus: Myllynkivet*

Talvella takki päällä, kesällä liinapaidallaan. *Vastaus: Mänty, josta on koluttu leiväksi kuorta (pettu)*

Uus astia, kaikk on reikää täynnä. *Vastaus: Seula*

Hengetön seisoo, jäsenetön jätköttää, talon leivässä pitää. *Vastaus: Jauhosäkki*

Kun pistää, niin pissahtaa, kun nostaa, niin pussahtaa. *Vastaus: Taikinan alustaminen*

Monta lintua samalla orrella, toiset nuorena nokitaan, toiset vanhaksi jäävät. *Vastaus: Leipävarras leipineen*

Yksi akseli, kolmekymmentä pyörää. *Vastaus: Leipävarras*

Kaunis kakku päältäpäin, sirkkoisia sisässä, akanoita alla kuoren. *Vastaus: Tattaririeska*

Hohtavan valkeat marmoriseinämät, sisäpinnat silkkisen pehmeät.

Kirkkaan lähteen keskellä on kultainen omena kätkössä. *Vastaus: Kananmuna*

Kuin ritari, tuo mahtava miekkonen, kera kypärän, kannusten.

Pihalla kulkee isännän elkein ja luulee itsensä herraksi melkein. *Vastaus: Kukko*

Kertoo heti kun on työn tehnyt. *Vastaus: Kana kaakattaa munittuaan*

VITSEJÄ

Savolaisäiti lähetti poikansa läheiselle kauppapuutarhalle ostamaan canna–kukkaa.

- Onko teillä kannoo myyvä? Kysyi poika päästyään puutarhalle.
- Ei tämä ole mikään kanala, vastasi puutarhuri.
- Tarkoitin sitä kukkoo, sanoi poika.

Miten eka työpäivä heviosastolla meni?

- Sain potkut kun hintalaput meni väärään kurkkuun.

Opettaja oppilaille: - Tiedätkö, lapset, että peruna on terveellisintä heti kuoren alta?

- No, eihän kuoren päällä mitään olekaan, viisastelee Ville.

Kaksi tomaattia meni kadun yli, ja toinen jäi auton alle. Toinen sanoi:

- Tulehan jo ketsuppi!

Miksi kasvit kasvavat nopeammin, jos niitä lannoitetaan?

- Ne tavoittelevat raitista ilmaa.

Miten kalaäidit kutovat villapaitoja lapsilleen?

- Kalapuikoilla.

- Opettaja, syövätkö valaat todella sardiineja?

- Kyllä, jotkut valaslajit syövät todella sardiineja.
- Miten ne saavat säilykepurkit auki?

- Tiedätkö sinä, miten paljon mätitahnaa on yhdessä tuubissa?

- En.
- Minäpä tiedän. Sitä on vähän yli neljä metriä.

Mikä herättää kalat joka aamu?

- Kalakukko.

Mikä on maailman vaikeimmin pyydystettävä kala?

- Hankala.

Miksi kalat eivät pelaa tennistä?

- Ne eivät halua tarttua verkkoon.

Ahven tapaa toisen ahvenen ja sanoo:

- Mennäänkö rannalle narraamaan onkimiehiä?

LORUJA

Naurun vaikutuksen tunnemme ikään, mutta kasvisten tehoa voita ei mikään.

Jos tulosta ei tuota uistimen heitto, lohdun tuo maukas kesäkeitto.

Kesäinen mansikka makea, parempaa herkkua turha hakea.

KALALAJILORU

Lajintuntemus on ihan pikku juttu
kun lorun avulla tulee kalasta tuttu!

Kellä on evissä punaa ja raitapaita
sekä selkäevässä piikkinen laita?
Se on ahven, Suomen yleisin kala,
maultaan todellinen herkkupala!

Kaislikossa vaanii nälkäinen hauki,
valtavat leuat on sillä ammollaan auki.
Kalevalassa hauen leukaluu suuri
oli Väinämöisen kanteleen malli juuri.

Yksi kala on kuin haukiahven,
ulkonäkö kuin lajin kahden.
Solakalla kuhalla on suuri suu ja raidat
ja selässä isot evät pystyssä kuin aidat.

Ankeriaan muoto on käärmemäisen pitkä.
Pitkät on myös sen uintimatkat, jos mitkä.
Se syntyi kaukaisilla vesillä vieraan maan,
mut ui Suomeen asti aikuiseks kasvamaan.

Vanha lahna on pullea takaa ja edestä.
Kovasti nauttii se lämpimästä vedestä.
Lapin kylmyys olisi sille kova vastus,
kauhistus paha vilustus ja aivastus.

Kampelan ulkonäkö on varsin hassu,
on sillä litteä kylki ja vino nassu!
Kierot silmät kulkua ohjaa,
kun simpukoita etsii pitkin pohjaa.

Pikkuinen silakka ei halua uida yksin
niitä meneekin koko parvi vierityksin.
Silakalla on suhteellisen iso pää,
mut rasvaevää ei tällä hopeaselällä nää.

Nuorena siika näyttää vähän silakalta,
mutta kun katsoo tarkasti yltä ja alta,
huomaa siian selässä rasvaevän
ja pienen alaleuan syystä ison nenän.

Lokoisat on oltavat isolla kirjolohella,
on oma koti ja ruokinta siinä ohella.
Punakylkeä kasvatetaankin altaassa
samaan tapaan kuin lampaista haassa.

Teksti Johanna Häkkinen